

sygn. akt III Ca 310/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział III Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mieczysław H. Kamiński

Sędziowie: SO Zofia Klisiewicz

SO Tomasz Białka (sprawozdawca)

Protokolant : staż. Kinga Burny

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2014 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) SA Oddział w K.

przeciwko M. N.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Limanowej

z dnia 28 marca 2014 r., sygn. akt I C 73/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w punkcie 1 kwotę „2 595,75 (dwa tysiące pięćset dziewięćdziesiąt pięć 75/100) złotych” zastępuje kwotą „1 244,51 (tysiąc dwieście czterdzieści cztery 51/100) złotych;

b) w punkcie 2 kwotę „1 107 (tysiąc sto siedem) złotych” zastępuje kwotą „530 (pięćset trzydzieści) złotych” i dodaje słowa „w pozostałym zakresie koszty procesu wzajemnie znosi”;

II. w pozostałym zakresie apelację oddala;

III. znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

sygn. akt III Ca 310/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w Limanowej zasądził od pozwanej M. N. na rzecz powoda (...) S.A. Oddział w K. kwotę 2.595,75 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 9 maja 2012r. do dnia zapłaty (pkt I). Ponadto tytułem kosztów procesu zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej

kwotę 1.107 zł (pkt II) oraz nakazał ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 zł tytułem brakującej części opłaty od pozwu (pkt III).

W uzasadnieniu podał, że na podstawie umowy z dnia 18 września 2001 r. do budynku mieszkalnego należącego do pozwanej i jej męża dostarczana jest energia elektryczna. W budynku początkowo były zamontowane dwa liczniki prądu, z czego jeden prądu trójfazowego. Chcąc zlikwidować ten licznik pozwana zwróciła się do powoda w tej sprawie. Pracownik powoda po przybyciu do domu pozwanej stwierdził duży błąd pomiaru licznika prądu jednofazowego i odstąpił od wymiany. W efekcie na polecenie powoda w dniu 3 kwietnia 2012 r. doszło do kontroli, która ujawniła, że licznik pozwanej znacznie zawyża pomiar faktycznie zużytej energii. Zakwestionowany licznik został wymontowany i przekazany do ekspertyzy, która wykazała, że oddziaływano na niego silnym polem magnetycznym. Pole takie wytwarza magnez neodymowy, który przykładany do obudowy licznika powoduje zatrzymywanie obrotów tarczy powodującej naliczenie poboru prądu. Jednocześnie jednak uszkadza na trwałe znajdujące się wewnątrz licznika magnesy hamujące obroty tarczy licznika. Powoduje to, że po usunięciu magnesu neodymowego z bezpośredniego sąsiedztwa licznika nalicza on opłaty w sposób zawyżony, bowiem uszkodzone są wewnętrzne magnesy hamujące.

W świetle tak ustalonego stanu faktycznego, oraz na podstawie przeprowadzonej w toku postępowania opinii biegłego Sąd Rejonowy uznał, iż doszło do nielegalnego poboru energii elektrycznej. Za zasadne uznał więc obciążenie pozwanej podaną przez powoda kwotą wyliczoną w oparciu o przyjętą w taryfie opłatę sankcyjną stosownie do art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. 2012.1059 ze zm.), i orzekł jak na wstępie. O kosztach rozstrzygnął na zasadzie art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła pozwana, zarzucając mu naruszenie:

- art. 231 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, iż doszło do nielegalnego poboru energii przez pozwaną podczas, gdy nie wynika to z ustalonych faktów,

- art. 57 ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że wystarczającym do obciążenia opłatą określoną

w taryfie za nielegalny pobór prądu jest jedynie stwierdzenie takiego faktu, bez względu na faktyczną ilość pobranej energii z pominięciem wskazań licznika, podczas gdy odpowiedzialność ta jest odpowiedzialnością deliktową i do jej przypisania muszą być spełnione ustawowe przesłanki.

W oparciu o tak postawione zarzuty apelująca wniosła o zmianę orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach sądowych.

Powód w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest uzasadniona jedynie w części.

Nie zachodzą uchybienia, które zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy bierze pod uwagę z urzędu, a których skutkiem byłaby nieważność postępowania. Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy

i właściwie ocenił zebrany materiał dowodowy oraz dokonał na jego podstawie prawidłowych ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy podziela te ustalenia faktyczne

i przyjmuje za własne, zatem nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. wyrok SN

z dnia 9 marca 2006 r., sygn. akt I CSK 147/05, LEX nr 190753).

Odnosząc się do zarzutów zawartych w apelacji, stwierdzić należy, iż niezasadne okazało się wskazywanie błędów w ustaleniach faktycznych w których przyjęto, że ingerencja pozwanej w układ pomiarowy skutkowałą nielegalnym poborem energii elektrycznej. W istocie apelująca nie kwestionuje poczynionych

w tym zakresie ustaleń faktycznych. Podnoszony zarzut sprowadza się do kwestionowania dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej, a mianowicie oceny, czy okoliczności sprawy dają podstawę do uznania, że doszło do nielegalnego poboru energii. Pod pojęciem nielegalnego poboru energii, jak wyjaśnia przepis

art. 3 pkt 18 Prawa energetycznego, rozumie się nielegalne pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo - rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

W przeprowadzonej w toku postępowania opinii sądowej biegły w sposób jednoznaczny wskazał, iż licznik zamontowany u pozwanej został poddany działaniu pola magnetycznego, które miało charakter celowego działania, do którego dochodziło najprawdopodobniej przy użyciu magnesu neodymowego. Świadczy

o tym chociażby półkolisty rysa na zewnętrznej powierzchni lewej ścianki pokrywy, pod którą znajduje się magnes hamujący, powstała na skutek używania magnesu neodymowego, jak również dowodzi tego początkowe zaniżanie wskazań licznika,

a następnie po zaprzestaniu oddziaływania na niego w sposób opisany, silny wzrost wskazań. W ocenie Sądu Okręgowego opinia ta nie pozostawia wątpliwości,

iż w niniejszej sprawie doszło do świadomego oddziaływania na licznik, a nie do jego samoczynnej, czy też przypadkowej awarii. Biegły wykluczył też by sugerowane przez pozwaną wylądowania atmosferyczne mogły doprowadzić do uszkodzenia magnesu hamującego. W sprawie niespornym było, iż poprzez uszkodzone urządzenie cały czas pobierany był prąd. Jak wynika z zeznań świadków i samej pozwanej, w swoim domu korzystała ona z urządzeń pobierających energię elektryczną. Z całą pewnością doszło więc do nielegalnego poboru energii, o którym mowa w przywołanej powyżej definicji legalnej.

Odwołując się w dalszym ciągu do opinii biegłego, stwierdzić należy, iż okres nielegalnego poboru energii związany z ingerencją w układ pomiarowy musiał mieć miejsce po dniu 17 września 2010 r., a zakończył się w dniu kontroli jaka miała miejsce 3 kwietnia 2012 r. Należało więc ustalić czy da się określić ilość nielegalnie pobranej energii, a wówczas należałoby zastosować przepis punktu 7.3 taryfy, czy też zastosowanie winien znaleźć przepis punktu 7.5 tejże taryfy odnoszący się do sytuacji, gdy brak jest możliwości ustalenia ilości nielegalnie pobranej energii. Biegły zidentyfikował okres w trakcie, którego doszło do nielegalnego poboru energii elektrycznej. Dokonał nawet ustaleń co do ilości pobranej w ten sposób energii. Daje to podstawę do zastosowania punktu 7.3 taryfy (...) SA zgodnie,

z którym w przypadku udowodnionego okresu nielegalnego pobierania energii elektrycznej operator może obciążyć odbiorcę opłatami w wysokości dwukrotności stawek opłat określonych w taryfie dla grupy taryfowej, do której jest zakwalifikowany odbiorca oraz w wysokości dwukrotności ceny energii elektrycznej, o której mowa

w art. 23 ust. 2 pkt. 18 lit. b) ustawy, przyjmując wielkości mocy umownej i zużycia tej energii, jakie wystąpiły w analogicznym okresie przed powstaniem nielegalnego pobierania energii elektrycznej lub po jego ustaniu; opłaty oblicza się dla każdego miesiąca, w którym nastąpiło nielegalne pobieranie energii. Nie ma tym samym podstaw do zastosowania, jak uczynił to Sąd Rejonowy punktu 7.5 taryfy, który odnosi się do sytuacji, gdy ustalenie ilości nielegalnie pobranej energii jest niemożliwe i przyjęcie maksymalnych wskazań zużycia energii na poziomie określonym w taryfie na 3.000 kWh. Jest tak pomimo tego, że nie można podzielić wniosków biegłego co do ilości zużytej w ten sposób energii. Biegły dokonuje bowiem ustaleń przy założeniu średniodobowego zużycia odniesienia w okresie od 7 marca 2001 r. do 18 marca 2010 r. Okres ten nie jest okresem analogicznym do tego, w jakim doszło do nielegalnego poboru energii.

W takiej sytuacji ustalając średniodobowe zużycie prądu w okresie jego nielegalnego pobierania należy oprzeć się zgodnie z art. 229 kpc na twierdzeniach powoda (k. 93). Strona powodowa zauważyła, że pozwana miała zainstalowany drugi licznik trójfazowy, który po demontażu licznika jednofazowego uwzględniał również energię zliczaną poprzednio

przez ten licznik. Odejmując od średniodobowego zużycia wskazanego przez licznik w okresie nielegalnego poboru średniodobowe zużycie wskazane przez licznik trójfazowy w okresie poprzedzającym podpięcie instalacji jednofazowej możliwe jest ustalenie ilości pobranej w ten sposób energii. Otrzymana w ten sposób ilość 1.074,15 kWh nielegalnie pobranej energii elektrycznej nie jest wyższa, od ilości energii zużytej w okresach analogicznych, o których mowa w punkcie 7.3 taryfy. Pomnażając tę ilość nielegalnie pobieranego prądu przez stawkę za energię elektryczną czynną (0,1989 zł/kWh) i opłatę dystrybucyjną zmienną dla układów pomiarowych jednostrefowych (0,2085 zł/kWh) otrzymamy cenę pobranej energii elektrycznej, którą zgodnie z punktem 7.3 taryfy należy podwoić. Wyliczenie to daje kwotę 875,22 zł. Tę sumę należną powodowi należy powiększyć o stałe miesięczne opłaty sieciowe naliczane w okresie

18 miesięcy nielegalnego poboru (230,76 zł) oraz koszt wymiany uszkodzonego licznika (138,53 zł). Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika bowiem jednoznacznie, iż powodem wymiany licznika u pozwanej było uszkodzenie jego mechanizmów, do którego doszło w wyniku oddziaływania na niego pola magnetycznego wytwarzanego przez magnes neodymowy. Jako, że powód udowodnił, iż koszt wymiany został przez niego pokryty, Sąd Okręgowy uznał żądanie w tym zakresie za w pełni uzasadnione. Podobnie brak było podstaw do zakwestionowania wskazanej przez powoda daty, od której domagał się zasądzenia odsetek ustawowych. Suma opłat obciążających pozwaną wynosi zatem 1.244,51 zł. Apelacja okazała się więc częściowo uzasadniona.

Konsekwencją takiego rozstrzygnięcia była także zmiana orzeczenia Sądu Rejonowego w przedmiocie kosztów postępowania. Stosując art. 100 zd. 1 kpc Sąd Okręgowy pierwotnie zasądzoną na rzecz powoda kwotę 1.107 zł zastąpił kwotą 530 zł uznając, że pozwana winna zwrócić stronie powodowej połowę kosztów związanych z wynagrodzeniem biegłego i ponieść koszty połowy ustalonej na kwotę 130 zł opłaty od pozwu. Przy czym uwzględnić należało, że w punkcie

3 zaskarżonego wyroku nakazano już ściągnąć od pozwanej 30 zł z tego tytułu.

W pozostałym zakresie wynik sporu uzasadnia zniesienie kosztów procesu.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok

i orzekł jak w pkt I sentencji w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. Ponieważ dalej idąca apelacja okazała się niezasadna, należało ją oddalić na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego rozstrzygnięto zgodnie z art. 100

zd. 1 k.p.c. mając na uwadze, iż apelacja pozwanej okazała się jedynie w połowie skuteczna.